

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

13 листопада протокол № 9

Голова вченої ради

чл. кор. НАМНУ України

професор

Олександр ТОЛСТАНОВ

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Сучасні методи стоматологічної профілактики та превентивної терапії у
дітей та підлітків»
освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії

галузі знань	22 Охорона здоров'я (код та назва галузі знань)
спеціальності	221 Стоматологія (код та назва спеціальності)
рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) (вказати рівень вищої освіти)
форма навчання	Очна (денна, вечірня), заочна (зазначити форму навчання)
тривалість навчання	3 кредити, 90 годин
мова навчання	державна

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні методи стоматологічної профілактики та превентивної терапії у дітей та підлітків» для підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія».

РОЗРОБНИКИ:

КОРНІЄНКО

Лариса Василівна

Завідувач кафедри стоматології дитячого віку
Національного університету охорони здоров'я
України імені П. Л. Шупика,
к. мед. н., доцент

САВИЧУК

Наталія Олегівна

професор кафедри стоматології дитячого віку
Національного університету охорони здоров'я
України імені П. Л. Шупика,
д. мед. н., професор

ТРУБКА

Ірина Олександрівна

професор кафедри стоматології дитячого віку
Національного університету охорони здоров'я
України імені П. Л. Шупика,
д. мед. н., професор

ЄРМАКОВА

Людмила Георгіївна

доцент кафедри стоматології дитячого віку
Національного університету охорони здоров'я
України імені П. Л. Шупика,
к. мед. н., доцент

САВИЧУК

**Анатолій
Олександрович**

асистент кафедри стоматології дитячого віку
Національного університету охорони здоров'я
України імені П. Л. Шупика,
к. мед. н.

ХОДЗІНСЬКА

Ірина Романівна

асистент кафедри терапевтичної стоматології
дитячого віку Національного університету
охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика,
к. мед. н.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Мазур І. П., доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри терапевтичної стоматології НУОЗ України імені П. Л. Шупика

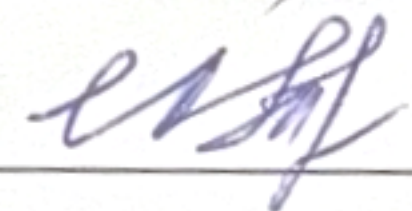
Гуменюк О. П. Директор КНП «Київська стоматологія»

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Сучасні методи стоматологічної профілактики та превентивної терапії у дітей та підлітків» схвалена:

-на засіданні кафедри терапевтичної стоматології протокол № 8 від «5» жовтня 2024 року

Завідувачка кафедри к. мед.н., доцент Лариса КОРНІЄНКО

-на засіданні вченої ради стоматологічного факультету протокол № 8 від «08» жовтня 2024 року

Декан факультету д. мед. н., професор Ірина ТРУБКА

ПОГОДЖЕНО

Голова Постійно діючої комісії вченої ради НУОЗ України імені П. Л. Шупика з наукової діяльності та навчально-методичної роботи з вищої освіти, протокол № 8 від «9» жовтня 2024 року

Наталія САВИЧУК

© Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика, 2024
© Корнієнко Л. В., 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Сучасні методи стоматологічної профілактики та превентивної терапії у дітей та підлітків» є вибірковою компонентою освітньо-наукових програм підготовки докторів філософії.

Загальний опис навчальної дисципліни подано у таблиці 1.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання		
		очна денна	очна вечірня	заочна
Кількість кредитів - 3 Статус дисципліни <u>вибіркова компонента освітньо-наукової програми</u> Загальна кількість годин - 90 год. Розподіл годин для: (вказати години) - денної форми навчання: аудиторних – 68 самостійної роботи – 22 - вечірньої форми навчання: аудиторних – 44 самостійної роботи – 46 заочної форми навчання: аудиторних – 22 самостійної роботи – 68	Галузь знань <i>Охорона здоров'я</i>	Втбіркова компонента ОНП		
		Рік підготовки		
		2	2	2
	Спеціальність <i>Стоматологія</i>	Семестр		
		4	4	4
		Лекції		
		40	24	14
	Освітній ступінь <i>доктор філософії</i>	Практичні		
		28	20	8
		Самостійна робота		
		22	46	68
		Система контролю: Поточний: індивідуальні роботи, тестування, презентації, модульні контрольні, проєктні завдання Підсумковий: залік із захистом наукового проєкту		

Навчальна програма вибіркової дисципліни «Сучасні методи стоматологічної профілактики та превентивної терапії у дітей та підлітків» призначена для підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія».

Програма проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НУОЗ України імені П.Л. Шупика з урахуванням вимог Стандарту вищої освіти України третього (освітньо-наукового) рівня, Закону України «Про вищу освіту» та принципів системи безперервного професійного розвитку у галузі охорони здоров'я.

Мета дисципліни: Формування в здобувачів вищої освіти здатності до проведення оригінальних наукових досліджень, критичного аналізу, розробки та впровадження інноваційних підходів і комплексних програм у сфері стоматологічної профілактики та превентивної терапії у дітей та підлітків на

основі сучасних міждисциплінарних знань, принципів доказової медицини та методології наукових досліджень.

Завданнями вивчення дисципліни є:

Науково-дослідницькі:

- Формування здатності до планування та проведення власного наукового дослідження з проблематики епідеміології, діагностики, профілактики та превентивної терапії основних стоматологічних захворювань у дітей (ФК2, ФК4, ФК5).
- Розвиток умінь критичного аналізу світової наукової літератури, формування наукових гіпотез та обґрунтування методології дослідження в галузі дитячої стоматології (ЗК1, ЗК2).
- Опанування сучасних методів статистичної обробки даних, наукової інтерпретації результатів та формування обґрунтованих висновків для оцінки ефективності профілактичних програм (ЗК1, ЗК2).

Теоретичні:

- Поглиблення знань щодо організаційних засад, сучасних підходів до створення та оцінки ефективності комплексних програм первинної профілактики та превентивної терапії в дитячій стоматології (ФК2).
- Засвоєння сучасних уявлень про взаємозв'язок загального і стоматологічного здоров'я, методології діагностики загальних та місцевих факторів ризику розвитку стоматологічних захворювань у дітей (ФК4).
- Оновлення та систематизація знань щодо сучасних методів і засобів первинної профілактики та превентивної терапії карієсу, некаріозних уражень, захворювань пародонта та слизової оболонки порожнини рота (СОПР) у дітей (ФК5).

Інноваційно-практичні:

- Формування вмінь щодо розробки, обґрунтування та впровадження інноваційних методів і індивідуальних програм стоматологічної профілактики та превентивної терапії з урахуванням принципів доказової медицини (ФК2, ФК4, ФК5).
- Розвиток компетенцій у сфері гігієнічного навчання та виховання дітей і батьків, застосування сучасних комунікативних технологій і методів мотивації (ФК2).
- Розвиток умінь щодо командної взаємодії з лікарями інших спеціальностей для реалізації комплексних профілактичних програм (ФК3).

Міждисциплінарні:

- Забезпечення здатності до інтеграції знань з педіатрії, гігієни, нутриціології, епідеміології та сучасних цифрових технологій для управління факторами ризику та створення персоналізованих програм профілактики (ЗК1, ФК4).
- Формування умінь щодо організації та управління профілактичною роботою в різних організаційних структурах охорони здоров'я, включаючи диспансеризацію (ФК2).

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі:

Навчальна дисципліна «Сучасні методи стоматологічної профілактики та превентивної терапії у дітей та підлітків» є вибірковою дисципліною підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія» в межах освітньо-наукової програми НУОЗ України імені П. Л. Шупика.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліна тісно інтегрована з іншими компонентами освітньо-наукової програми:

- **Базові нормативні дисципліни:** «Етика, біоетика та академічна доброчесність» (ЗКЗ), «Методологія та дизайн наукових досліджень в охороні здоров'я та біології» (основа для науково-дослідницьких завдань), «Методологія та організація педагогічного процесу. Презентація результатів наукових досліджень» (для розвитку навичок викладання).
- **Вибіркові дисципліни стоматологічного профілю:** Безпосередньо пов'язана з вивченням дисциплін «Первинна профілактика в дитячій стоматології», «Загальні та місцеві фактори ризику...», «Сучасні методи превентивної терапії в дитячій стоматології», поглиблюючи та інтегруючи їхній зміст на рівні наукового дослідження та інноваційного впровадження.

3. ПРОГРАМА ТА ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Код розділу	Назва розділу	Основний зміст теми (питання для розгляду)	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
01.	Організаційні засади первинної профілактики та превентивної терапії в дитячій стоматології	Сучасні концепції організації профілактичної стоматологічної допомоги дітям. Принципи створення комплексних програм профілактики. Стратегії диспансеризації дітей різних вікових груп. Методи гігієнічного навчання та виховання дітей і батьків. Економічні та соціальні аспекти ефективності профілактичних програм.	ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК02, СК05, СК07
02.	Вплив загальних та місцевих факторів ризику на виникнення та розвиток стоматологічних захворювань у дітей та підлітків	Міждисциплінарний підхід до оцінки факторів ризику. Діагностика та класифікація факторів ризику карієсу, захворювань пародонта та СОПР. Методи оцінки індивідуального ризику. Розробка персоналізованих програм профілактики на основі оцінки ризиків.	ЗК01, ЗК03, СК01, СК04, СК05, СК07
03.	Сучасні методи первинної профілактики та превентивної терапії карієсу та некаріозних уражень	Evidence-based підходи до фторпрофілактики. Сучасні методи герметизації фісур. Ремінералізуюча терапія: від традиційних до нанотехнологічних підходів. Профілактика та менеджмент гіпоплазії емалі, МІН. Інноваційні матеріали для превентивної терапії.	ЗК01, ЗК02, СК01, СК02, СК06, СК08
04.	Сучасні методи профілактики захворювань пародонта та СОПР у дітей	Особливості мікробіому ротової порожнини у дітей. Стратегії контролю біоплівки. Профілактика гінгівітів та пародонтитів у дітей. Сучасні засоби гігієни порожнини рота для різних вікових груп. Профілактика травм та уражень СОПР.	ЗК01, ЗК03, СК02, СК05, СК06, СК07

Код розділу	Назва розділу	Основний зміст теми (питання для розгляду)	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
05.	Інноваційні технології в дитячій превентивній стоматології	Цифрові технології діагностики та моніторингу. Телемедицина в профілактиці стоматологічних захворювань. Штучний інтелект для оцінки ризиків. Комп'ютерне моделювання перебігу захворювань. Інноваційні матеріали та методи доставки лікарських засобів.	ЗК02, ЗК04, СК03, СК06, СК08
06.	Особливості профілактики у дітей з особливими потребами	Стоматологічна профілактика у дітей з супутньою соматичною патологією. Адаптація методів профілактики для дітей з інвалідністю. Психологічні аспекти мотивації до профілактики. Комунікація з батьками дітей з особливими потребами.	ЗК01, ЗК03, ЗК04, СК02, СК04, СК07
07.	Наукові дослідження в дитячій превентивній стоматології	Методологія планування та проведення досліджень. Критичний аналіз наукової літератури. Статистичні методи обробки даних. Біоетичні аспекти досліджень з участю дітей. Підготовка наукових публікацій та грантових заявок.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, СК01, СК03, СК05
08.	Міждисциплінарний підхід до профілактики стоматологічних захворювань	Інтеграція знань з педіатрії, нутриціології, психології. Координація з лікарями загальної практики. Роль медсестринства в профілактичній роботі. Соціальні та педагогічні аспекти профілактики. Управління профілактичними програмами на різних рівнях охорони здоров'я.	ЗК01, ЗК04, СК02, СК04, СК07, СК08
09.	Підготовка та захист наукового проєкту	Методологія підготовки наукового проєкту. Оформлення результатів дослідження. Публічна презентація наукових результатів. Аргументація висновків та відповіді на запитання. Критерії оцінювання наукових проєктів.	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК04, СК01, СК02, СК03, СК04, СК05, СК06, СК07, СК08

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.Очна денна форма навчання

Змістовий модуль та назви тем	Кількість годин				Форми контролю	Компетентнос ті зі Стандарту (ЗК/СК)
	Всього	Аудиторних		Самостійна робота		
		Лекції	Практичні			
Модуль 1: Організаційні основи та фактори ризику в дитячій превентивній стоматології	30	16	10	4	—	—
1.1. Сучасні концепції організації профілактичної допомоги дітям	10	6	2	2	Тестування, аналіз програм профілактики	ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК02, СК05
1.2. Діагностика та класифікація факторів ризику у дітей	10	6	4	0	Практична робота, розробка індивідуальних профілей ризику	ЗК01, ЗК03, СК01, СК04, СК07
1.3. Міждисциплінарний підхід до оцінки здоров'я дитини	10	4	4	2	Колоквіум, аналіз клінічних випадків	ЗК01, СК01, СК02, СК07
Модуль 2: Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей	30	14	12	4	—	—
2.1. Evidence-based підходи до профілактики карієсу	12	6	4	2	Практична робота, аналіз клінічних випадків	ЗК01, ЗК02, СК01, СК02, СК06
2.2. Профілактика захворювань пародонта та СОПР у дітей	10	4	4	2	Аналіз кейсів, розробка протоколів профілактики	ЗК01, ЗК04, СК02, СК03, СК05, СК07
2.3. Особливості профілактики у дітей з особливими потребами	8	4	4	0	Кейс-стаді, розробка адаптованих програм	ЗК01, ЗК03, СК02, СК05, СК07
Модуль 3: Інноваційні технології та наукові дослідження в дитячій превентивній стоматології	30	10	6	14	—	—
3.1. Цифрові технології в дитячій профілактичній стоматології	10	4	2	4	Практична робота, аналіз сучасних технологій	ЗК01, ЗК04, СК02, СК03, СК05

3.2. Наукові дослідження в дитячій превентивній стоматології	10	4	2	4	Розробка проспекту наукового дослідження	ЗК01, ЗК04, СК02, СК03, СК07, СК08
3.3. Підготовка та захист наукового проекту з профілактики стоматологічних захворювань у дітей	10	2	2	6	Захист наукового проекту	ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК01, СК03, СК04, СК05
Разом по дисципліні:	90	40	28	22	Залік	—

4.2. Очна вечірня форма навчання

Змістовий модуль та назви тем	Кількість годин			Форми контролю	Компетентнос ті зі Стандарту (ЗК/СК)	
	Всього	Аудиторних				Самостійна робота
		Лекції	Практичні			
Модуль 1: Організаційні основи та фактори ризику в дитячій превентивній стоматології	30	10	8	12	—	—
1.1. Сучасні концепції організації профілактичної допомоги дітям	10	2	2	6	Тестування, аналіз програм профілактики (етап проекту)	ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК02, СК05
1.2. Діагностика та класифікація факторів ризику у дітей	10	4	2	4	Практична робота, розробка профілів ризику (етап проекту)	ЗК01, ЗК03, СК01, СК04, СК07
1.3. Міждисциплінарний підхід до оцінки здоров'я дитини	10	4	4	2	Колоквіум, аналіз клінічних випадків (етап проекту)	ЗК01, СК01, СК02, СК07
Модуль 2: Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей	30	8	8	14	—	—
2.1. Evidence-based підходи до профілактики карієсу	12	4	4	4	Практична робота, аналіз клінічних випадків (етап проекту)	ЗК01, ЗК02, СК01, СК02, СК06

2.2. Профілактика захворювань пародонта та СОПР у дітей	10	2	2	6	Аналіз кейсів, розробка протоколів профілактики (етап проєкту)	ЗК01, ЗК04, СК02, СК03, СК05, СК07
2.3. Особливості профілактики у дітей з особливими потребами	8	2	2	4	Кейс-стаді, розробка адаптованих програм (етап проєкту)	ЗК01, ЗК03, СК02, СК05, СК07
Модуль 3: Інноваційні технології та наукові дослідження в дитячій превентивній стоматології	30	6	4	20	—	—
3.1. Цифрові технології в дитячій профілактичній стоматології	10	2	2	6	Практична робота, аналіз сучасних технологій	ЗК01, ЗК04, СК02, СК03, СК05
3.2. Наукові дослідження в дитячій превентивній стоматології	10	2	2	6	Розробка проспекту наукового дослідження	ЗК01, ЗК04, СК02, СК03, СК07, СК08
3.3. Підготовка та захист наукового проєкту з профілактики стоматологічних захворювань у дітей	10	2	0	8	Залік із захистом наукового проєкту	ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК01, СК03, СК04, СК05
Разом по дисципліні:	90	24	20	46		

4.3. Заочна форма навчання

Змістовий модуль та назви тем	Кількість годин				Форми контролю	Компетентності зі Стандарту (ЗК/СК)
	Всього	Аудиторних		Самостійна робота		
		Лекції	Практичні			
Модуль 1: Організаційні основи та фактори ризику в дитячій превентивній стоматології	34	6	2	26	—	

1.1. Сучасні концепції організації профілактичної допомоги дітям	10	2	0	8	Онлайн-тестування, аналіз програм профілактики (етап проєкту)	ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК02, СК05
1.2. Діагностика та класифікація факторів ризику у дітей	12	2	2	8	Дистанційне проєктне завдання, розробка індивідуальних профілів ризику (етап проєкту)	ЗК01, ЗК03, СК01, СК04, СК07
1.3. Міждисциплінарний підхід до оцінки здоров'я дитини	12	2	0	10	Електронний колоквиум, аналіз клінічних випадків (етап проєкту)	ЗК01, СК01, СК02, СК07
Модуль 2: Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей	32	4	4	24	—	
2.1. Evidence-based підходи до профілактики карієсу	10	2	2	6	Аналіз кейсів, розробка протоколу профілактики (етап проєкту)	ЗК01, ЗК02, СК01, СК02, СК06
2.2. Профілактика захворювань пародонта та СОПР у дітей	12	2	2	8	Розробка алгоритму профілактики (етап проєкту)	ЗК01, ЗК04, СК02, СК03, СК05, СК07
2.3. Особливості профілактики у дітей з особливими потребами	10	0	0	10	Дослідницьке завдання, аналіз літератури, розробка адаптованої програми (етап проєкту)	ЗК01, ЗК03, СК02, СК05, СК07
Модуль 3: Інноваційні технології та наукові дослідження в дитячій превентивній стоматології	24	4	2	18	—	
3.1. Цифрові технології в дитячій профілактичній стоматології	8	2	0	6	Кейс-стаді, аналіз сучасних технологій	ЗК01, ЗК04, СК02, СК05, СК06
3.2. Наукові дослідження в дитячій превентивній стоматології	8	2	0	6	Аналіз результатів, розробка проспекту дослідження	ЗК01, ЗК04, СК02, СК03, СК07, СК08

3.3. Підготовка та захист наукового проекту з профілактики стоматологічних захворювань у дітей	8	0	2	6	Залік із захистом наукового проекту	ЗК01, ЗК02, ЗК04, СК01, СК03, СК04, СК05
Разом по дисципліні:	90	14	8	68	Залік	—

5. Кваліфікаційна характеристика здобувача вищої освіти

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії за спеціальністю 221 «Стоматологія», очікується, що здобувач вищої освіти після завершення навчання повинен володіти системою інтегральної, загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, необхідних для здійснення науково-дослідної, педагогічної, інноваційної та клінічної діяльності в галузі стоматології.

Інтегральна компетентність

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми стоматології і дотичні міждисциплінарні проблеми, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

№	Назва	Знання	Уміння
Загальні компетентності			
ЗК01.	Здатність розв'язувати комплексні задачі на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням професійної етики та академічної доброчесності	Знає принципи системного аналізу проблем дитячої стоматології; методологію наукового дослідження в превентивній стоматології; норми академічної доброчесності та біоетики; соціальну відповідальність вченого.	Уміє застосовувати системний підхід до розв'язання комплексних наукових і клінічних проблем дитячої превентивної стоматології; дотримуватися принципів академічної доброчесності; інтегрувати знання з різних галузей для формування цілісного наукового світогляду.
ЗК02.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Знає сучасні інформаційні ресурси та бази даних з дитячої стоматології; методи критичного аналізу наукової літератури; принципи роботи з великими масивами клінічних даних; сучасні методи статистичного аналізу.	Уміє ефективно здійснювати пошук наукової інформації з дитячої превентивної стоматології; критично аналізувати та синтезувати дані з різних джерел; використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для обробки та аналізу клінічної та наукової інформації.

ЗК03.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Знає логічні основи наукового пізнання в дитячій стоматології; методи наукової абстракції, аналізу та синтезу; принципи формування наукових гіпотез і концепцій у превентивній стоматології.	Уміє формулювати оригінальні наукові гіпотези в дитячій превентивній стоматології; аналізувати складні системи та процеси розвитку стоматологічних захворювань у дітей; синтезувати нові знання на основі отриманих даних; будувати теоретичні моделі.
ЗК04.	Здатність працювати в міжнародному контексті	Знає вимоги до публікацій у міжнародних наукових виданнях з дитячої стоматології; принципи міжнародної наукової співпраці; особливості академічної комунікації іноземними мовами; сучасні тенденції розвитку дитячої превентивної стоматології у світі.	Уміє презентувати результати досліджень з дитячої превентивної стоматології міжнародній науковій спільноті; співпрацювати з іноземними колегами; адаптувати дослідницькі підходи до міжнародних стандартів; аналізувати зарубіжний досвід.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК01.	Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в дитячій превентивній стоматології і дотичних до неї суміжних напрямів медицини і можуть бути опубліковані у провідних міжнародних наукових виданнях	Знає сучасні методики теоретичних, експериментальних та клінічних досліджень у сфері дитячої превентивної стоматології; вимоги міжнародних наукових журналів; принципи організації дослідження.	Уміє планувати та проводити оригінальне наукове дослідження в дитячій превентивній стоматології; отримувати результати, що мають наукову новизну; оформляти результати дослідження у вигляді статті для міжнародного видання; обґрунтовувати методологію дослідження.
СК02.	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проєкти в сфері дитячої превентивної стоматології та дотичні до них міждисциплінарні проєкти	Знає принципи управління науковими та інноваційними проєктами; методологію розробки нових методів діагностики та профілактики захворювань у дітей; основи трансляційної медицини.	Уміє розробляти та впроваджувати інноваційні клінічні протоколи та технології в дитячій превентивній стоматології; керувати міждисциплінарними проєктами; оцінювати ефективність інновацій.
СК03.	Здатність презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та інноваційних проєктів у сфері	Знає правила підготовки наукових презентацій та доповідей з дитячої превентивної стоматології; формат наукових публікацій (IMRaD); принципи	Уміє чітко та переконливо презентувати результати досліджень з дитячої превентивної стоматології на конференціях; вести наукові дискусії; підготувати рукописи статей

	дитячої превентивної стоматології усно і письмово державною мовою та однією з офіційних мов Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у провідних міжнародних наукових виданнях	ефективної наукової комунікації; вимоги до наукових публікацій.	відповідно до вимог міжнародних журналів; аргументовано захищати власну позицію.
СК04.	Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність зі спеціальності «Стоматологія» у закладах вищої освіти	Знає методику викладання дитячої превентивної стоматології у вищій школі; сучасні освітні технології; принципи розробки навчально-методичних матеріалів; основи педагогіки вищої школи.	Уміє розробляти та читати лекційні курси з дитячої превентивної стоматології; проводити практичні та семінарські заняття; керувати науковою роботою студентів та магістрів; застосовувати сучасні освітні технології.
СК05.	Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики дитячої превентивної стоматології, виявляти проблеми, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в галузі охорони здоров'я, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень	Знає принципи формування дослідницької проблематики в дитячій превентивній стоматології; критерії якості наукових досліджень; методологію оцінки ефективності методів профілактики; сучасні проблеми дитячої стоматології.	Уміє ідентифікувати актуальні проблеми в дитячій превентивній стоматології; генерувати нові наукові ідеї та підходи; забезпечувати високий методологічний рівень власних досліджень; критично оцінювати якість наукових робіт.
СК06.	Здатність застосовувати сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності	Знає сучасне спеціалізоване ПЗ для діагностики та аналізу в дитячій стоматології; принципи роботи з науковими базами даних; цифрові технології в дитячій превентивній стоматології.	Уміє використовувати цифрові технології для діагностики, планування профілактики, обробки результатів досліджень та підготовки наукових публікацій; застосовувати спеціалізоване ПЗ для наукового аналізу.
СК07.	Здатність критично аналізувати, оцінювати і синтезувати нові та комплексні ідеї у сфері дитячої превентивної стоматології та з	Знає принципи критичного аналізу наукових публікацій з дитячої стоматології; сучасні концепції та дискусії в превентивній стоматології; методологію оцінки доказовості досліджень.	Уміє критично оцінювати власні результати та результати інших дослідників; інтегрувати знання з різних дисциплін для формування нових комплексних підходів; виявляти суперечності в наукових даних.

	дотичних міждисциплінарних питань		
СК08.	Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення	Знає принципи організації самоосвіти; джерела безперервного професійного розвитку в дитячій стоматології; механізми рефлексії власної діяльності.	Уміє планувати власний професійний та науковий розвиток; критично оцінювати власні досягнення та дефіцити; адаптуватися до змін у науці та практиці дитячої превентивної стоматології.

Примітка: Усі компетентності повністю відповідають Стандарту вищої освіти для спеціальності 221 "Стоматологія" (рівень PhD) та орієнтовані на специфіку дитячої превентивної стоматології.

6.1. Індивідуальний науково-інноваційний проєкт як основна форма самостійної роботи

Індивідуальний науково-інноваційний проєкт є основною формою організації самостійної роботи та одночасно формою підсумкового контролю (заліку). Підготовка проєкту здійснюється протягом усього семестру через виконання проміжних завдань, що є етапами його розробки.

Основні характеристики проєктної роботи:

- Тривалість: весь семестр навчання
- Форма підсумкового контролю: захист проєкту
- Структура: включає теоретичну, методичну та практичну частини
- Зв'язок з навчальними модулями: кожен модуль містить завдання, що є етапами підготовки проєкту

6.2. Вимоги до індивідуального науково-інноваційного проєкту

Мета проєкту: розробити та обґрунтувати практично-орієнтоване рішення з профілактики та превентивної терапії стоматологічних захворювань у дітей та підлітків на основі сучасних наукових підходів та принципів доказової медицини.

Загальні вимоги:

- Робота виконується державною (українською) мовою
- Обсяг проєктної роботи: 15-20 сторінок комп'ютерного тексту
- Термін виконання визначається індивідуальним навчальним планом
- Всі роботи мають самостійний характер з обов'язковим посиланням на джерела
- Обов'язкове використання сучасних наукових публікацій, клінічних рекомендацій та аналітичних оглядів

6.3. Організаційні форми та тематичні напрями

Основні форми роботи над проєктом:

- Аналіз клінічних випадків з розробкою індивідуальних програм профілактики
- Порівняльні дослідження ефективності різних методів профілактики та превентивної терапії
- Розробка алгоритмів діагностики факторів ризику та профілактичних втручань
- Створення протоколів ведення пацієнтів із високим ризиком розвитку стоматологічних захворювань

Тематичні напрями індивідуальних проєктних робіт:

Модуль 1: Організаційні основи та фактори ризику

1. Проєкт оптимізації алгоритму комплексної оцінки факторів ризику розвитку стоматологічних захворювань у дітей
2. Розробка критеріїв диференційної діагностики та класифікації факторів ризику у дітей різних вікових груп
3. Аналіз ефективності сучасних організаційних моделей надання профілактичної допомоги дітям

Модуль 2: Сучасні методи профілактики

4. Розробка інтегрованого підходу до профілактики карієсу у дітей з

використанням evidence-based методів

5. Проєкт впровадження сучасних методів ремінералізуючої терапії при некаріозних ураженнях зубів

6. Аналіз ефективності різних схем фторпрофілактики та герметизації фісур у дитячій популяції

7. Розробка комплексної програми профілактики захворювань пародонта у підлітків

Модуль 3: Інноваційні технології та наукові дослідження

8. Розробка індивідуальних програм реабілітації та профілактики для дітей з особливими потребами

9. Проєкт оптимізації профілактичних програм з використанням цифрових технологій моніторингу

10. Аналіз ефективності інноваційних освітніх стратегій для мотивації дітей та батьків до профілактики

11. Розробка телемедичного протоколу дистанційного супроводу пацієнтів груп ризику

6.4. Критерії оцінювання проєктної роботи

- Актуальність та наукова новизна теми у контексті сучасної дитячої превентивної стоматології
- Обґрунтованість методології дослідження та відповідність принципам доказаної медицини
- Глибина аналізу літературних джерел та критична оцінка сучасних наукових даних
- Практична значущість отриманих результатів для клінічної стоматології
- Якість оформлення та презентації матеріалів відповідно до вимог наукової роботи

6.5. Методичне та інформаційне забезпечення

- Наукові бази даних: PubMed, Scopus, Web of Science, Cochrane Library
- Клінічні рекомендації: AAPD (American Academy of Pediatric Dentistry), EAPD (European Academy of Paediatric Dentistry), протоколи МОЗ України
- Програмне забезпечення: статистичні пакети, програми для систематичних оглядів, спеціалізоване ПЗ для аналізу даних
- Консультативна підтримка: індивідуальні консультації з керівником проєкту, методичні семінари

Примітка: Всі проєкти мають бути орієнтовані на практичне застосування в клінічній практиці та містити чіткий план реалізації, очікувані результати та критерії ефективності запропонованих рішень. Особлива увага при оцінці приділяється можливості впровадження розроблених алгоритмів у щоденну практику лікаря-стоматолога дитячого.

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ

7.1. Загальні положення

Оцінювання результатів навчання здобувачів проводиться з використанням рейтингової системи (ЄКТС). Відповідно до вимог для галузі знань 22 "Охорона здоров'я", максимальна кількість балів за дисципліну становить 200 балів, у тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за результатами підсумкового контролю – 80 балів. Усі розрахунки проводяться виключно за 200-бальною шкалою.

7.2. Форми контролю та їх структура

- Інтерактивні лекції-демонстрації: проблемне викладення на основі аналізу клінічних випадків пацієнтів різних вікових груп та груп ризику, відеоаналіз технік проведення профілактичних процедур (наприклад, герметизації фісур, нанесення ремінералізуючих засобів), демонстрація роботи з сучасними діагностичними приладами для оцінки факторів ризику (індекси, тести), гостьові лекції провідних фахівців з превентивної та дитячої стоматології.

- Наукові дискусії щодо ефективності методів профілактики: презентація результатів власних досліджень аналізу ефективності різних профілактичних програм, критичний аналіз методології сучасних наукових публікацій з доказаної стоматології, дебати щодо вибору стратегій фторпрофілактики, ремінералізуючої терапії та менеджменту МІН (гіпоплазії молярів та іклів).

- Практикуми-майстерні: розробка індивідуальних наукових протоколів дослідження ефективності профілактичних заходів, освоєння методів статистичної обробки даних стоматологічного обстеження, відпрацювання навичок складання алгоритмів індивідуальної та популяційної профілактики, розробка авторських програм гігієнічного навчання для різних цільових груп.

- **Залік у формі захисту індивідуального наукового проєкту: 80 балів**
Публічний захист завершеного наукового дослідження в галузі превентивної та дитячої стоматології.

7.3. Деталізовані критерії поточного контролю

7.3.1. Індивідуальні практичні завдання (50 балів)

- Технічна правильність (15 балів) - оцінюється коректність виконання завдання, відповідність стандартам якості

- Наукова обґрунтованість (15 балів) - враховує відповідність методів дослідження поставленим завданням

- Інноваційність/Креативність (10 балів) - оцінює оригінальність підходу до вирішення завдання

- Якість оформлення (10 балів) - враховує дотримання стандартів оформлення наукових робіт

7.3.2. Наукові дискусії та презентації (40 балів)

- Активність та участь (15 балів) - оцінює регулярність та конструктивність участі в дискусіях

- Якість презентацій (15 балів) - враховує структуру, наочність, аргументованість виступів

- Аналіз наукових публікацій (10 балів) - оцінює глибину аналізу джерел, критичне мислення

7.3.3. Проміжні етапи наукового проєкту (30 балів)

- Концепція та обґрунтування (10 балів) - оцінює наукову новизну, актуальність, методологічну обґрунтованість
- План дослідження (10 балів) - враховує деталізацію, реалістичність, ресурсне забезпечення
- Проміжна презентація (10 балів) - оцінює якість виступу, логіку викладу, якість візуалізації

7.4. Умови допуску до заліку

До заліку допускаються здобувачі, які:

- Виконали всі види робіт, передбачені поточною навчальною діяльністю
- Набрали не менше 72 балів за поточну навчальну діяльність (60% від 120 балів)
- Завершили всі проміжні етапи наукового проєкту
 - Представили оформлений згідно з вимогами індивідуальний науковий проєкт для підсумкового захисту

7.5. Критерії оцінювання захисту проєкту (80 балів)

- Наукова новизна та актуальність (20 балів) - інноваційність ідеї, актуальність для галузі, потенційний внесок у науку
- Методологічна коректність (20 балів) - обґрунтованість обраних методів, коректність дизайну дослідження
- Практична значущість (20 балів) - придатність до впровадження, клінічна доцільність, соціальна корисність
- Якість презентації та захисту (20 балів) - логіка та структура викладу, якість візуалізації, аргументованість відповідей

7.6. Шкала оцінювання

Для зарахування навчальної дисципліни та внесення оцінки до документів обліку успішності застосовується наступна шкала:

ВСЬОГО ОЦІНОК	СУМА БАЛІВ		ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
	100 балів	200 балів		екзамен	залік
	90 - 100	170 - 200	A	відмінно	зараховано
	82 - 89	155 - 169	B	добре	
	75 - 81	140 - 154	C		
	68 - 74	125 - 139	D	задовільно	
	61 - 67	111 - 124	E		
	35 - 60	60 - 111	FX	незадовільно	не зараховано
	1 - 34	1 - 59	F		

***Примітка:** Відповідно до встановлених вимог для Галузі знань 22 "Охорона здоров'я", всі розрахунки проводяться виключно за 200-бальною шкалою.*

7.7. Умови перескладання

- Здобувачі, які отримали оцінку FX (60-110 балів), мають право протягом 2 місяців усунути недоліки та подати доопрацьовану роботу для повторної перевірки
- Здобувачі, які отримали оцінку F (1-59 балів), зобов'язані повторно вивчити дисципліну у встановленому порядку

7.8. Моніторинг якості

Система оцінювання передбачає:

- Регулярний зворотний зв'язок від наукового керівника
- Прогнозованість та прозорість критеріїв оцінювання
- Корекцію наукового дослідження на основі аналізу проміжних результатів
- Забезпечення об'єктивності та справедливості

Примітка: Оцінювання орієнтоване на демонстрацію здобувачами рівня сформованості компетентностей, визначених Стандартом вищої освіти для спеціальності 221 "Стоматологія".

8. МЕТОДИ І ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

8.1. Загальні підходи до навчання

Освітній процес з дисципліни ґрунтується на компетентнісному, дослідницькому та практично-орієнтованому підходах, спрямованих на формування здатності до проведення оригінальних наукових досліджень у галузі діагностики пухлин та пухлиноподібних утворень щелепно-лицевої ділянки та впровадження інноваційних технологій у клінічну практику.

8.2. Сучасні освітні технології

- **Інтерактивні лекції-демонстрації:** проблемне викладення на основі аналізу клінічних випадків пацієнтів різних вікових груп та груп ризику, відеоаналіз технік проведення профілактичних процедур (наприклад, герметизації фісур, нанесення ремінералізуючих засобів), демонстрація роботи з сучасними діагностичними приладами для оцінки факторів ризику (індекси, тести), гостьові лекції провідних фахівців з превентивної та дитячої стоматології.
- **Наукові дискусії щодо ефективності методів профілактики:** презентація результатів власних досліджень аналізу ефективності різних профілактичних програм, критичний аналіз методології сучасних наукових публікацій з доказаної стоматології, дебати щодо вибору стратегій фторпрофілактики, ремінералізуючої терапії та менеджменту МІН (гіпоплазії молярів та іклів).
- **Практикуми-майстерні:** розробка індивідуальних наукових протоколів дослідження ефективності профілактичних заходів, освоєння методів статистичної обробки даних стоматологічного обстеження, відпрацювання навичок складання алгоритмів індивідуальної та популяційної профілактики, розробка авторських програм гігієнічного навчання для різних цільових груп.

8.3. Активні та інтерактивні форми навчання

- **Проектне навчання:** розробка та реалізація індивідуальних наукових проєктів, спрямованих на вирішення конкретних проблем діагностики пухлин щелепно-лицевої ділянки
- **Проблемно-орієнтоване навчання (PBL):** аналіз складних клінічних випадків пацієнтів із різними типами пухлин ЩЛД, розв'язання завдань щодо планування комплексного обстеження

- **Діяльнісні методи:** проведення експериментальних досліджень (наприклад, оцінка ефективності різних методів діагностики), порівняльний аналіз наукових підходів до діагностики, розробка та захист власних діагностичних алгоритмів

8.4. Цифрові технології в навчанні

- **Віртуальне навчання:** використання спеціалізованого ПЗ для аналізу медичних зображень, онлайн-симулятори для тренування діагностичних навичок, дистанційні консультації та вебіари

- **Інформаційні ресурси:** робота з міжнародними базами даних наукових публікацій (PubMed, Scopus, Web of Science), хмарні технології для спільної обробки даних дослідження, спеціалізоване ПЗ для статистичного аналізу отриманих результатів

8.5. Індивідуальні форми роботи

- **Науковий супровід:** індивідуальні консультації з науковим керівником щодо методології дослідження, обробки даних та інтерпретації результатів у контексті діагностики пухлин ЩЛД

- **Самостійна наукова робота:** пошук, аналіз та систематизація наукової літератури з патогенезу, діагностики та лікування пухлин щелепно-лицевої ділянки; підготовка наукових публікацій, тез та доповідей; проведення експериментальної частини дослідження

8.6. Міждисциплінарний підхід

- **Інтеграція знань з суміжних дисциплін:** радіології, патологічної анатомії, онкології, імуногістохімії
- **Спільні заняття з фахівцями різних спеціальностей:** радіологами, патологоанатомами, онкологами
- **Аналіз комплексних клінічних випадків з залученням мультидисциплінарної команди фахівців**

9. ПЕРЕЛІК ТЕМАТИЧНИХ ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАХИСТУ НАУКОВОГО ПРОЄКТУ

Модуль 1: Організаційні основи та фактори ризику в дитячій превентивній стоматології

1. Стоматологічне здоров'я як важлива компонента загального здоров'я.
2. Взаємозв'язок загальносоматичного та стоматологічного здоров'я дітей.
3. Вплив дисгармонії фізичного розвитку дітей на формування стоматологічної патології.
4. Основні показники стоматологічної захворюваності дітей в Україні та світі.
5. Первинна стоматологічна профілактика: визначення та зміст.
6. Роль дитячого стоматолога та суміжних фахівців у здійсненні первинної стоматологічної профілактики у дітей.
7. Основні принципи створення програм первинної профілактики.
8. Загальні та місцеві чинники ризику карієсу.
9. Загальні та місцеві чинники ризику некаріозних уражень.
10. Загальні та місцеві чинники ризику захворювань пародонта.
11. Загальні та місцеві чинники захворювань СОПР.

12. Чинники ризику розвитку ЗЩА.
13. Вплив захворювань органів травлення на стоматологічне здоров'я дітей.
14. Вплив ендокринних захворювань на стоматологічне здоров'я дітей.
15. Вплив захворювань крові на стоматологічне здоров'я дітей.
16. Організаційні засади первинної профілактики в стоматології.
17. Диспансеризація як метод первинної профілактики в стоматології
18. Гігієнічне навчання і виховання як складова первинної стоматологічної профілактики.
19. Структура програми гігієнічного навчання і виховання населення.
20. Рівні первинної стоматологічної профілактики.
21. Індивідуальний рівень первинної профілактики в стоматології

Модуль 2: Сучасні методи профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей

22. Сучасні методи і засоби первинної профілактики карієсу у дітей.
23. Сучасні методи первинної профілактики некаріозних уражень зубів.
24. Сучасні методи первинної профілактики захворювань пародонта у дітей.
25. Сучасні методи первинної профілактики захворювань СОПР у дітей.
26. Сучасні методи первинної профілактики ЗЩА у дітей.
27. Алгоритм поглибленого клінічного стоматологічного обстеження.
28. Методи первинної стоматологічної профілактики.
29. Моніторинг первинної профілактики в стоматології.
30. Форми і методи гігієнічного навчання і виховання дітей та батьків.
31. Критерії медичної, економічної та соціальної ефективності стоматологічної профілактики та диспансеризації.

Модуль 3: Інноваційні технології та наукові дослідження в дитячій превентивній стоматології

32. Превентивна терапія карієсу зубів.
33. Превентивна терапія некаріозних уражень зубів.
34. Превентивна терапія захворювань пародонту.
35. Превентивна терапія захворювань СОПР.
36. Превентивна терапія карієсу зубів.
37. Превентивна терапія некаріозних уражень зубів.
38. Превентивна терапія захворювань пародонту.
39. Превентивна терапія захворювань СОПР.
40. Принципи антенатальної стоматологічної профілактики.
41. Екзогенна медикаментозна профілактика карієсу.
42. Екзогенна немедикаментозна профілактика карієсу.
43. Немедикаментозні форми первинної профілактики в стоматології
44. Медикаментозні методи первинної профілактики карієсу.

10. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

10.1. Нормативно-правові акти

1. Закон України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 № 1556-VII

2. Наказ МОЗ України № 1438 від 29.12.2021 "Про затвердження Клінічного протоколу «Карієс зубів»"
3. Наказ МОЗ України № 435 від 14.03.2024 "Про затвердження Стандарту медичної допомоги «Карієс тимчасових зубів»"
4. Положення про організацію освітнього процесу у НУОЗ України імені П. Л. Шупика

10.2. Основна література

Українські джерела:

1. Корнієнко Л.В., Савичук Н.О., Трубка І.О. (2023). Сучасні підходи до профілактики карієсу зубів у дітей раннього віку. Вісник стоматології. №1(122). С. 45-49.
2. Савичук Н.О., Трубка І.О. (2022). Ефективність комплексної програми профілактики стоматологічних захворювань у дітей шкільного віку. Світ медицини та біології. №3(81). С. 156-160.
3. Трубка І.О., Савичук Н.О., Корнієнко Л.В. (2024). Оптимізація профілактики карієсу зубів у дітей із супутньою соматичною патологією. Український стоматологічний альманах. №2(15). С. 34-38.
4. Хоменко Л.О., Остапко О.І., Біденко Н.В. (2021). Сучасні аспекти профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей. Клінічна стоматологія. №3. С. 72-78.
5. Шетеля В.В., Ковальчук Л.Я., Дмитренко І.В. (2023). Особливості профілактики карієсу тимчасових зубів у дітей дошкільного віку. Сучасна стоматологія. №4(105). С. 61-66.
6. Борисенко А.В., Нечипоренко П.А. (2022). Ефективність різних методів фторпрофілактики в дитячій стоматології. Вісник проблем біології і медицини. №3(165). С. 234-238.
7. Данилюк Д.В., Соколовська Є.О. (2020). Сучасні підходи до герметизації фісур у дітей. Український стоматологічний альманах. №1(8). С. 25-29.
8. Каськова Л.Ф., Рибалко П.В. (2019). Ремінералізуюча терапія в комплексному лікуванні початкового карієсу у дітей. Вісник стоматології. №4(107). С. 52-56.
9. Поліщук Т.М., Загородня В.Г. (2023). Особливості гігієнічного навчання дітей молодшого шкільного віку. Педіатрія. №2(45). С. 89-93.
10. Єрмакова Л.Г., Савичук А.О. (2023). Сучасні аспекти профілактики карієсу у дітей з порушенням обміну речовин. Український журнал дитячої стоматології. №1(12). С. 45-50.

Міжнародні джерела

11. American Academy of Pediatric Dentistry. (2024). The Reference Manual of Pediatric Dentistry. Chicago: AAPD. 415 p
12. European Academy of Paediatric Dentistry. (2023). Guidelines in Paediatric Dentistry. London: EAPD. 295 p.

10.3. Додаткова література

Українські наукові статті:

1. Ходзінська І.Р. (2023). Сучасні підходи до оцінки ефективності програм профілактики стоматологічних захворювань у дітей. Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. №2(88). С. 67-72.
2. Савичук А.О., Єрмакова Л.Г. (2022). Порівняльна характеристика ефективності різних методів ремінералізуючої терапії у дітей. Клінічна стоматологія. №4. С. 78-83.
3. Корнієнко Л.В., Трубка І.О. (2021). Організаційні аспекти профілактики стоматологічних захворювань у дітей в Україні. Український стоматологічний альманах. №3(10). С. 56-61.
4. Борисенко А.В. (2020). Аналіз факторів ризику розвитку карієсу зубів у дітей різних вікових груп. Сучасна стоматологія. №2(95). С. 34-39.
5. Поліщук Т.М. (2023). Психологічні аспекти мотивації дітей до дотримання правил гігієни порожнини рота. Педіатрія. №4(47). С. 112-117.

Міжнародні наукові статті

6. Twetman S. (2023). Current controversies in preventive dentistry. Caries Research. Vol. 57, Issue 1. P. 45-52
7. Walsh T., Worthington H.V. (2023). Fluoride toothpastes for preventing dental caries. Cochrane Database of Systematic Reviews. Issue 3. Art. No.: CD007868.

10.4. Інформаційні ресурси

Електронні бази даних:

1. PubMed/MEDLINE - <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
2. Cochrane Library - <https://www.cochranelibrary.com/>
3. Наукова електронна бібліотека НУОЗ України імені П.Л. Шупика
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського

Професійні організації:

5. Асоціація стоматологів України - <http://www.asu.org.ua>
6. Українська асоціація дитячих стоматологів - <http://uapd.org.ua>

.